

Hospodárska a sociálna rada
Slovenskej republiky

Bratislava 4.11.2024
Číslo záznamu: 27174/2024

Z Á Z N A M
z plenárneho zasadnutia Hospodárskej a sociálnej rady
Slovenskej republiky konaného dňa 4.11.2024

Miesto konania: nová budova Úradu vlády SR
Prítomní: podľa prezenčnej listiny
Rokovanie viedol: Erik Tomáš, predseda Hospodárskej a sociálnej rady SR

Návrh programu:

1. Návrh zákona o integrovanej posudkovej činnosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov
2. Návrh stavebného zákona
3. Návrh zákona, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 329/2018 Z. z. o poplatkoch za uloženie odpadov a o zmene a doplnení zákona č. 587/2004 Z. z. o Environmentálnom fonde a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších
4. Návrh nariadenia vlády Slovenskej republiky, ktorým sa mení a dopĺňa nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 330/2018 Z. z., ktorým sa ustanovuje výška sadzieb poplatkov za uloženie odpadov a podrobnosti súvisiace s prerozdeľovaním príjmov z poplatkov za uloženie odpadov v znení neskorších predpisov
5. Novelizácia zákona č. 220/2004 Z. z. o ochrane a využívaní poľnohospodárskej pôdy a o zmene zákona č. 245/2003 Z. z. o integrovanej prevencii a kontrole znečisťovania

životného prostredia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov

6. Správa o poľnohospodárstve a potravinárstve v SR za rok 2023
7. Návrh na zriadenie Rady vlády SR pre udržateľný rozvoj a jeho financovanie - **stiahnutý predkladateľom**
8. Návrh zákona o poskytovaní dotácií v pôsobnosti Úradu podpredsedu vlády pre Plán obnovy a znalostnú ekonomiku - **stiahnutý predkladateľom**
9. Rôzne
 - Predloženie informácie o súčasnom stave počtu štátnych zamestnancov a zamestnancov vo verejnej službe a jeho vývoji od roku 2020 (RÚZ)
 - Predloženie informácie o čerpaní prostriedkov z Plánu obnovy a EŠIF (RÚZ)
 - Predloženie informácie o stave prípravy Akčného plánu boja proti daňovým únikom a obsahu zamýšľaných opatrení (RÚZ)
 - Predloženie informácie o počte zamestnancov poberajúcich minimálnu mzdu a počtoch zamestnancov poberajúcich mzdu v členení podľa pásiem minimálnej mzdy podľa §120 Zákonník práce (RÚZ)
 - Návrh Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky na určenie príslušného ministerstva podľa zákona č. 409/2011 Z. z. o niektorých opatreniach na úseku environmentálnej záťaže a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (LP/2024/475) (APZD)

Rokovanie otvoril a viedol predseda rady E. Tomáš, ktorý privítal na zasadnutí Hospodárskej a sociálnej rady zástupcov vlády, zástupcov zamestnancov a zástupcov zamestnávateľov a skonštatoval, že plenárne zasadnutie je uznášaniaschopné a môže prijímať závery.

Predseda rady E. Tomáš vyzval prítomných, aby sa vyjadrili, či súhlasia s návrhom programu plenárneho zasadnutia uvedeného v pozvánke a či majú návrhy na jeho doplnenie. Zároveň informoval, že materiály uvedené v pozvánke pod bodmi 7. a 8. boli stiahnuté z rokovania ich predkladateľom.

Návrhy na doplnenie programu:

- návrh APZD na doplnenie programu do bodu Rôzne – **Športové poukazy**

Členovia rady sa dohodli, že materiály pod bodmi 1. a 6. návrhu programu, ku ktorým sú súhlasné stanoviská všetkých sociálnych partnerov, budú odsúhlasené na začiatku rokovania. Do záznamu budú závery k jednotlivým bodom uvedené samostatne so súhlasným záverom.

Program rokovania s návrhom na jeho doplnenie bol schválený bez pripomienok.

K bodu 1:

Návrh zákona o integrovanej posudkovej činnosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov

Záver:

Rada predložený materiál prerokovala s nasledujúcimi závermi :

- A) súhlasí s predloženým materiálom bez pripomienok,**
- B) odporúča materiál na ďalšie legislatívne konanie.**

K bodu 2:

Návrh stavebného zákona

Materiál uviedla štátna tajomníčka Ministerstva dopravy SR D. Žiláková.

Štátna tajomníčka Ministerstva dopravy SR D. Žiláková uviedla, že návrh zákona pripravilo Ministerstvo dopravy SR ako jednu z hlavných priorít Programového vyhlásenia vlády Slovenskej republiky na roky 2023-2027, čím sa naplňa záväzok vlády Slovenskej republiky zrýchliť prípravné a povoľovacie procesy vo výstavbe, čo bude mať pozitívny vplyv na hospodársky rozvoj Slovenskej republiky, nielen v oblasti stavebníctva, ale aj pozitívne externality na ďalšie oblasti národného hospodárstva, ktoré sekundárne vyvolajú pozitívne vplyvy tak na príjmy verejnej správy, ako aj sociálne vplyvy v podobe nie len udržania existujúcich pracovných miest, ale aj vytvorenia nových, čo vo svojom úhrne stimuluje ekonomickú aktivitu a hrubý domáci produkt Slovenska.

Predkladaný návrh zákona nahradí v súčasnosti platný a účinný zákon č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku (stavebný zákon) v znení neskorších predpisov ako aj platný zákon č. 201/2022 Z. z. o výstavbe v znení neskorších predpisov s odloženou účinnosťou 1. apríla 2025, ktorý sa avšak nachádza v stave inštitucionálnej nepripravenosti a k dátumu účinnosti 1. apríla 2025 je nevykonateľný. Nadobudnutie účinnosti zákona č. 201/2022 Z. z. o výstavbe by viedlo k značným ťažkostiam pri príprave a povoľovaní stavieb. Aplikácia tejto legislatívy by bola nereálna, a to nielen z hľadiska technickej a organizačnej, ale aj z pohľadu nadväzujúcej legislatívy. Neprijatie predloženého návrhu zákona by prakticky viedlo k paralyzovaniu štátu v tejto oblasti a faktickému kolapsu nie len stavebníctva ako významného sektoru národného hospodárstva, ale aj občianskej výstavby. Z uvedených dôvodov je taktiež nevyhnutné, aby návrh nového stavebného zákona nadobudol účinnosť 1. apríla 2025. Účelom navrhovaného stavebného zákona a sústavy jeho vykonávacích predpisov je vytvoriť právny

rámec na zjednodušenie a urýchlenie výstavby, zníženie administratívnej záťaže povoľovacích konaní s dôrazom na zabezpečenie transparentnosti v tejto oblasti. Zásadnou zmenou oproti súčasnému stavu pri povoľovaní stavieb je to, že dokumentácia stavebného zámeru sa bude prerokovávať so všetkými dotknutými subjektami iba v jednom správnom konaní. To si bude vyžadovať dôslednejší prístup projektanta a stavebníka vo fáze prípravy stavebného zámeru v komunikácii so všetkými účastníkmi výstavby ako aj v komunikácii so stavebným úradom. Návrh zákona bol predmetom riadneho pripomienkového konania a paragrafové znenie sa predkladá bez rozporov s ministerstvami. V medzirezortnom pripomienkovom konaní bolo 1008 pripomienok a po riadnom medzirezortnom pripomienkovom konaní zostalo 37 neakceptovaných pripomienok. Majoritná časť pripomienok od členov Hospodárskej a sociálnej rady SR bola zapracovaná a finálna verzia návrhu zákona bude zaslaná po rokovaní Hospodárskej a sociálnej rady SR.

Predseda rady E. Tomáš informoval, že k návrhu zákona písomne predložili pripomienky AZZZ SR, RÚZ, ZMOS a KOZ SR.

R. Karlubík za AZZZ SR ocenil vzorné vedenie medzirezortného pripomienkového konania. Uviedol, že zo strany AZZZ SR bolo vznesených množstvo pripomienok a všetky boli vydiskutované. AZZZ SR predložila pripomienky v písomnom stanovisku, nakoľko finálna verzia návrhu zákona ešte nebola doručená a dodal, že jednu pripomienku za AZZZ SR prednesie P. Hiža.

P. Hiža, poradca AZZZ SR uviedol, že do nového stavebného zákona je potrebné pre plánovanie nového jadrového zdroja umiestniť jeden odsek, ktorý by v prechodných ustanoveniach umožňoval v procese prípravy nového jadrového zdroja ostať pod zákonom č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku (stavebný zákon) v znení neskorších predpisov, aktuálne platným, z dôvodu legislatívneho plynulého pokračovania procesu prípravy. Tento odsek v rámci medzirezortného pripomienkového konania vypadol, aj keď bol pôvodne dohodnutý. Preto AZZZ SR do § 85 navrhuje doplniť nový odsek 10. Odseky 10 až 16 prečíslovať na 11 až 17. Uviedol, že všetko bolo odkonzultované aj v rámci Úradu jadrového dozoru SR a aj v rámci Ministerstva dopravy SR.

Generálna riaditeľka sekcie bytovej politiky, stavebníctva a mestského rozvoja Ministerstva dopravy SR, L. Cengelová reagovala a uviedla, že pripomienku akceptujú v plnom rozsahu.

M. Hošťák za RÚZ uviedol, že stanovisko za RÚZ prednesie P. Kováčik a J. Steinerová.

P. Kováčik uviedol, že po zapracovaní pripomienok, ktoré RÚZ ešte má, budú súhlasiť s návrhom zákona a s jeho postupom do ďalšieho legislatívneho procesu, avšak pre krátkosť času si ešte niektoré pripomienky vyžadujú diskusiu a je dôležité ich vysporiadať.

J. Steinerová uviedla, že RÚZ predložila Ministerstvu dopravy SR pripomienky, ktoré sa však po vzhľadnutí posledného dostupného znenia návrhu zákona ukázali ako nedoriešené. Uviedla, že RÚZ oceňuje zapracovanie doterajších pripomienok a určité zjednodušenia procesov,

pričom upozornila, že v niekoľkých oblastiach dochádza k zhoršeniu a zvýšeniu administratívnej záťaže pre stavby sietí elektronických komunikácií. Uviedla, že aj napriek mnohým pozitívnym krokom v zákone sa môže stať, že niektoré nové prvky v schvaľovacom procese, ako je napríklad kolaudácia, spôsobia situáciu aká tu nebola 22 rokov, je to významná prekážka, ktorá môže spomaliť proces digitalizácie. Podobne k zhoršeniu podmienok môže dôjsť v niekoľkých ďalších prípadoch, napr. aj pri telekomunikačných prípojkách. Minimálne o týchto dvoch bodoch by RÚZ ešte chcela rokovať s ministerstvom dopravy. Ďalej uviedla, že pokiaľ dôjde k zhoršeniu podmienok oproti súčasnosti, obávajú sa negatívnych dopadov na investície a zníženia tempa digitalizácie na Slovensku, v ktorej už aj teraz Slovenská republika zaostáva v rámci Európskej únie.

Stanovisko za ZMOS predniesol J. Božik, ktorý uviedol, že ZMOS sa aktívne podieľalo na príprave tohto návrhu zákona, ZMOS má dve pripomienky. Prvá pripomienka, ZMOS navrhuje vypustiť podmienku jednotného súvislého celku a nahradiť túto podmienku definíciou dostupnosti, druhá pripomienka, ZMOS navrhuje, aby prechodné obdobie na zriadenie stavebných obvodov podľa zákona bolo ustanovené k 31.3.2026 a nie k 31.12.2025. J. Božik uviedol, že ZMOS návrh zákona v takomto znení podporuje s pripomienkami a súhlasí s jeho postupom do ďalšieho schvaľovacieho procesu.

Stanovisko za KOZ SR predniesla M. Uhlerová, ktorá uviedla, že KOZ SR sa tiež aktívne podieľala na pripomienkovom konaní a na rozporových konaniach. Po rozporových konaniach bola verzia návrhu zákona predložená na rokovanie Hospodárskej a sociálnej rady SR trochu zmenená, preto KOZ SR identifikuje niekoľko pripomienok, ktoré sú podchytené v písomnom stanovisku. Uviedla, že pripomienky KOZ SR sa prekrývajú s pripomienkami RÚZ a tiež sa budú chcieť zapojiť do ďalšej konzultácie.

V rámci nasledovnej diskusie A. Beljajev za APZD uviedol, že APZD má zásadné rozpory vysporiadané, APZD ministerstvu dopravy ešte zaslala dodatočný materiál vo forme odporúčaní. Ide o odporúčania na úpravu materiálu ešte v rámci prebiehajúceho legislatívneho procesu, kde majú pripomienku ohľadne mostných váh. APZD žiada vyňať mostné váhy a zariadenia z rozsahu zákona a alternatívne ich zaradiť medzi drobné stavby s ohláškou. A. Beljajev uviedol, že mostné váhy majú relatívne veľký hospodársky význam pre štát a samosprávy a ich osadzovaním sa totiž predchádza pohybu preťažených vozidiel po cestných komunikáciách a k ďalším škodám na dopravnej infraštruktúre. Je vo všeobecnom záujme, aby procesy ich inštalácií boli čo najjednoduchšie. Zároveň uviedol, že Ministerstvo dopravy SR sa s vyňatím mostných váh a ich zariadení už raz odborne stotožnilo a to v zákone č. 201/2022 Z. z. o výstavbe. Ďalšie odporúčania sú koncepčného charakteru pre budúce novelizácie zákona, prvým odporúčaním je či sa líniové stavby neponechajú výlučne na regionálnych úradoch. Uviedol, že líniové stavby a stavby verejnej technickej infraštruktúry predstavujú sú osobitný druh stavieb, častokrát celoštátneho a nadregionálneho významu, povoľovanie ktorých kladie vysoké odborné nároky na pracovníkov stavebných úradov. Druhým odporúčaním je „streamlining“ v povoľovacích procesoch, veľké podniky, pretože veľkí investori, ktorých projekty vyžadujú stavebné povolenie a nie sú významnými, alebo strategickými investíciami podľa zákona sa v praxi často stretávajú s dlhým a problematickým

povoľovaním svojich projektov, ktoré sa vykonáva na viacerých stavebných úradoch. Preto APZD navrhuje zriadiť, alebo preniesť kompetencie na jeden špecializovaný stavebný úrad pre veľké podniky. Tretím odporúčaním je digitalizácia procesov, aby digitalizácia stavebných procesov pokračovala a predstavovala jeden z hlavných parametrov v zrýchľovaní procesov.

Štátna tajomníčka Ministerstva dopravy SR D. Žiláková reagovala na všetky pripomienky a uviedla, že členovia Hospodárskej a sociálnej rady SR sa vyjadrili kladne k návrhu zákona, väčšina pripomienok bola zapracovaná a hneď po zasadnutí Hospodárskej a sociálnej rady SR dostanú členovia rady finálne znenie návrhu zákona. Ministerstvo dopravy SR plánuje materiál predložiť na vládu 6.11.2024, aby sa stihol riadny legislatívny proces, inak hrozí skrátené legislatívne konanie. Snahou ministerstva dopravy je však zachovať participatívny proces. Ďalej uviedla, že čo sa týka digitalizácie procesov, samotný zákon hovorí o zachovaní digitalizačných procesov a inkorporovaní digitalizačných procesov do tohto zákona. Ďalej uviedla, že líniové stavby sú veľmi dobrý nápad, avšak táto teória by si v praxi vyžadovala obrovské finančné prostriedky a to je v dobe konsolidácie nemožné. Do budúcnosti sa však ministerstvo dopravy tejto myšlienke nevyhýba.

Generálna riaditeľka Sekcie bytovej politiky, stavebníctva a mestského rozvoja Ministerstva dopravy SR, L. Cengelová uviedla, že pokiaľ sa hovorí o mostných váhach je potrebné hovoriť o všetkých cestných váhach, pretože je to jedno, či je to na moste, alebo v telese pozemnej komunikácie. Pokiaľ by išlo o možnosť povoľovať to aspoň vo forme ohlášky, tak aby sa dotknuté orgány mohli vyjadrovať, aby to nebol len živelný zásah do telesa. S týmto ministerstvo dopravy problém nemá.

J. Božík za ZMOS reagoval, že pokiaľ ide o líniové stavby, tak líniové stavby sú aj napríklad prístupová komunikácia ku garážam, čiže je potrebné do budúca pri pripravovanej novele, aby to boli líniové stavby, ktoré presahujú hranice jednej obce, to znamená, že skutočne ide o nadregionálny význam a aby sa nekomplikoval život aj pri líniových stavbách, ktoré sa uskutočňujú v rámci mesta alebo obce.

Štátny tajomník ministerstva zdravotníctva SR M. Štofko sa zapojil do diskusie a uviedol, že Ministerstvo zdravotníctva SR má dve pripomienky, ktoré odprezentuje S. Udičová.

S. Udičová, zástupkyňa za ministerstvo zdravotníctva SR uviedla, že v zákone č. 538/2005 Z. z. o prírodných liečivých vodách, prírodných liečebných kúpeľoch, kúpeľných miestach a prírodných minerálnych vodách a o zmene a doplnení niektorých zákonov, v § 35 ods. 5 písm. h, sa uvádza zákaz stavať bytové domy na kúpeľnom území. V novom stavebnom zákone nie je uvedený bytový dom ako taký, sú tam rozčlenené všeobecne povedané bytové budovy. Je potrebné to dať do zákona, ale otázkou je v akom bude znení a akým spôsobom to bude riešené.

Generálna riaditeľka Sekcie bytovej politiky, stavebníctva a mestského rozvoja Ministerstva dopravy SR L. Cengelová uviedla, že táto pripomienka bola v riadnom medzirezortnom pripomienkovom konaní a vzhľadom na to že na Slovensku máme ako keby inú klasifikáciu

stavieb a dodnes sa hovorí iba o bytových budovách do troch bytov a nad tri byty, čiže bytový dom ako taký už nebude v stavebnom zákone. Je potrebné reflektovať zmenu tohto názvoslovía v zbernom zákone, ktorý bude nasledovať v tesnom závесе na tento zákon. Ako náhle tento zákon schváli vláda prichádza zberný zákon, ktorým sa novelizuje ďalších 70 právnych predpisov tak, aby plynule nadväzovali na stavebný zákon a aby používali tú istú pojmológiu. Uviedla, že táto istá prax bola prijatá aj pri poslednom schvaľovanom stavebnom zákone, keďže stále materský zákon doznáva výrazných zmien a nemalo zmysel, aby stavebný zákon mal 81 článkov. Najprv bolo potrebné aspoň vládou zafixovať stavebný zákon a následne sa spustí zberný zákon, kde ministerstvo dopravy vie upraviť aj rezortné predpisy tak, aby sa upravilo názvoslovie.

Záver:

Rada predložený materiál prerokovala s nasledujúcimi závermi:

- A) APZD a SOS súhlasí s predloženým materiálom bez pripomienok a odporúča materiál na ďalšie legislatívne konanie,**
- B) AZZZ SR, RÚZ, ZMOS a KOZ SR súhlasí s predloženým materiálom s pripomienkami a odporúča materiál na ďalšie legislatívne konanie.**

K bodu 3:

Návrh zákona, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 329/2018 Z. z. o poplatkoch za uloženie odpadov a o zmene a doplnení zákona č. 587/2004 Z. z. o Environmentálnom fonde a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších

Materiál uviedol štátny tajomník Ministerstva životného prostredia SR Filip Kuffa.

Štátny tajomník Ministerstva životného prostredia SR Filip Kuffa uviedol, že základným cieľom predkladaného návrhu zákona je zníženie administratívnej záťaže obcí pri poskytovaní príspevkov z Enviromentálneho fondu prostredníctvom odstránenie povinností obce požiadať fond o vyplatenie príspevku. Ďalšími cieľmi návrhu zákona je zníženie administratívnej záťaže pre prevádzkovateľov skládok odpadov a odkalísk. Po novom prevádzkovatelia už nebudú Enviromentálnemu fondu zasielať oznámenia o neuhradení poplatku za uloženie odpadu zo strany poplatníka, mení sa interval pre ohlasovanie množstva uloženého odpadu, a vybraných a odvedených poplatkov za uloženie odpadu na skládke odpadov z pôvodného trojmesačného na ročný interval, upravujú sa požiadavky pre získanie príspevku podľa úrovne vytriedenia tak, aby sa podporilo triedenie zložiek komunálnych odpadov, ktoré sa vyskytujú v zmesovom odpade a znížilo sa množstvo nevytriedených zložiek komunálnych odpadov. V neposlednom rade dochádza k zmene poplatkových povinností v súvislosti s uložením inertného odpadu na skládku odpadu a iné.

Predseda rady E. Tomáš informoval, že k návrhu zákona písomne predložilo pripomienku ZMOS.

J. Božík za ZMOS uviedol, že v rámci pripomienok, ZMOS požaduje do aktuálne platnej prílohy č. 1 k zákonu č. 329/2018 Z. z. o poplatkoch za uloženie odpadov, doplniť kategóriu drobný stavebný odpad pod katalógovým číslom 20 03 08, keďže viaceré obce zabezpečujú zhodnotenie drobného stavebného odpadu vo vlastných zariadeniach a doplnením tohto druhu odpadu do zoznamu zložiek komunálneho odpadu, ktoré je možné vytriediť, by sa zabezpečilo vykazovanie skutočnej miery vytriedenia komunálneho odpadu v obciach.

Generálny riaditeľ sekcie obehového hospodárstva Ministerstva životného prostredia SR T. Trosko reagoval, že ministerstvo životného prostredia v tomto smere vyšlo ZMOS a všetkým pripomienkujúcim v širokej škále pripomienok v ústrety, ale tejto konkrétnej požiadavke ZMOS zaradiť do zoznamu zložiek komunálneho odpadu drobný stavebný odpad nie je možné vyhovieť, nakoľko by to bolo v rozpore so smernicou Európskej únie.

J. Božík za ZMOS doplnil, že ZMOS rešpektuje poskytnutú informáciu a sťahuje svoju pripomienku k predmetnému bodu.

V rámci diskusie vystúpil A. Beljajev, ktorý uviedol, že APZD odporúča stanoviť nejaké percento inertného odpadu bez poplatku z celkového navozeného odpadu, nakoľko hrozí, že spoplatnením celkového inertného odpadu, ktorý je potrebný pre správne formovanie a budovanie skládky, bude nahradzaný iným nevhodným odpadom, čím môžu vzniknú skládky s nekvalitným prekryvom.

Generálny riaditeľ sekcie obehového hospodárstva Ministerstva životného prostredia SR T. Trosko reagoval, že otázka nespoplatňovania určitého percenta inertného odpadu bola prediskutovaná so zástupcami priemyslu, so samotnými prevádzkovateľmi skládok odpadu a bolo vyhodnotené, že percento inertného odpadu, ktorý sa vozí na skládky, resp. ten objem nie je zásadný na to, aby poplatky museli byť nejakým spôsobom zmenené.

Záver:

Rada predložený materiál prerokovala s nasledujúcimi závermi:

- A) súhlasí s predloženým materiálom bez pripomienok,**
- B) odporúča materiál na ďalšie legislatívne konanie.**

K bodu 4:

Návrh nariadenia vlády Slovenskej republiky, ktorým sa mení a dopĺňa nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 330/2018 Z. z., ktorým sa ustanovuje výška sadzieb poplatkov za uloženie odpadov a podrobnosti súvisiace s prerozdeľovaním príjmov z poplatkov za uloženie odpadov v znení neskorších predpisov

Materiál uviedol štátny tajomník Ministerstva životného prostredia SR Filip Kuffa.

Štátny tajomník Ministerstva životného prostredia SR Filip Kuffa uviedol, že cieľom návrhu nariadenia vlády je ustanoviť položky a sadzby za uloženie výstupu z úpravy zmesového odpadu na skládku odpadov v nadväznosti na novelizáciu § 6 ods. 5 vyhlášky Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky č. 382/2018 Z. z. o skládkovaní odpadov a o uskladnení odpadovej ortuti v znení neskorších predpisov. Zároveň návrh nariadenia vlády ustanovuje aj zvýšené sadzby za uloženie zmesového komunálneho odpadu a objemového odpadu na skládku odpadov, pričom táto úprava vzišla z dohody podpredsedu vlády a ministra životného prostredia T. Tarabu, ZMOS a Úniu miest Slovenska z novembra 2023.

Predseda rady E. Tomáš informoval plénum, že k návrhu nariadenia písomne predložilo pripomienku ZMOS.

Stanovisko za ZMOS predniesol J. Božik, ktorý uviedol, že zavedením povinnosti mechanicko-biologickej úpravy odpadu pred uložením na skládku od 1. januára 2025 dôjde k abruptnému nárastu cien tejto služby pri spracovaní a uložení zmesového komunálneho odpadu pre občanov Slovenskej republiky a v súvislosti so zavedením povinnosti skládkovať iba komunálny odpad, ktorý spĺňa legislatívne stanovené parametre stability, nebude možné túto povinnosť z objektívnych dôvodov v stanovenom termíne splniť na celom území Slovenskej republiky. Najmä obce na východnom a časti stredného Slovenska od 1. januára 2025 nebudú mať možnosť upravovať odpad z dôvodov, že linky na úpravu komunálnych odpadov sú v procese výstavby alebo povoľovacích procesoch a do prevádzky budú zavedené v priebehu roku 2025 a neskôr. Doplnil, že v návrhu nariadenia sú stanovené sadzby za uloženie komunálneho odpadu, ktorý neprešiel úpravou na rok 2025 vo výške 68 – 80 € za tonu odpadu, s ktorými ZMOS nesúhlasilo, nakoľko navrhované sadzby za komunálny odpad budú mať výrazný vplyv na poplatky za komunálne odpady pre občanov a v niektorých mestách a obciach môže prísť k zvýšeniu poplatku za komunálny odpad pre občanov na rok 2025 až na trojnásobok súčasnej sadzby. Ďalej uviedol, že ZMOS požaduje doriešiť podmienky prechodného obdobia zavádzania povinnosti úpravy zmesového komunálneho odpadu do praxe tak, aby bol finančný dopad na samosprávy, ako aj občanov čo najnižší a rovnako požaduje otvorenie prechodného obdobia pre samosprávy, ktoré z objektívnych dôvodov nebudú môcť zaviesť úpravu odpadov pred skládkovaním a pre tých, ktorých vysúťážené sadzby sú neúmerne vysoké a finančne neúnosné a aby informácia o zavedení mechanicko-biologickej úpravy odpadu a o zvyšovaní poplatkov bola spoločne odkomunikovaná tak, ako bolo prisľúbené v novembri minulého roka na úrovni ministerstva životného prostredia a zástupcov organizácií, či už ide o ZMOS alebo Úniu miest Slovenska. ZMOS zároveň požaduje, aby tam, kde nie sú zavedené linky mechanicko-biologickej úpravy odpadu, aby výška poplatkov aspoň z časti alebo absolútne dorovnala priemer nárastu cien a to z dôvodu, lebo by bolo nelogické, aby tí, ktorí sa pripravovali a sú pripravení na mechanicko-biologickú úpravu odpadu trpeli tým, že budú musieť absolútne zvýšiť poplatky voči tým, ktorí mechanicko-biologickú úpravu odpadu nezavedú preto, lebo takéto linky sú v nejakej dostupnej vzdialenosti, resp. samotné mestá a obce takýmito linkami nedisponujú. Sú aj mestá a obce, ktoré takýmito linkami samotné disponujú a nespoliehajú sa na outsourcing.

V rámci diskusie vystúpil A. Beljajev za APZD, ktorý poznamenal, že APZD po schválení zákona o poplatkoch za uloženie odpadov očakáva, že dôjde k vypusteniu Prílohy č. 1, tabuľky č. 1., pretože v zmysle zmeny zákona už nebude možné na skládku ukladať zmesový komunálny odpad bez úpravy a stanovenie poplatkov za túto položku už nemá de facto zmysel. Ďalej dal do pozornosti, že v prílohe č. 4 návrhu zákona o poplatkoch za uloženie odpadov bola vypustená aj odvolávka k položke č. 191212, v zmysle ktorej sa z priemyselných odpadov vylúčili odpady, ktoré nie je možné vzhľadom na ich charakter zhodnotiť iným spôsobom. Doteraz boli priemyselné odpady spojené s dvoma sadzbami 7 eur a 30 eur a vypustením odvolávky má teda existovať už iba jedna sadzba za priemyselné odpady ako celok 30 eur.

Generálny riaditeľ sekcie obehového hospodárstva Ministerstva životného prostredia SR T. Trosko potvrdil, že ak dôjde k schváleniu zákona o poplatkoch za uloženie odpadov, tabuľka, ktorá určovala ceny za neupravený zmesový komunálny odpad na skládku bude vypustená a v súvislosti s priemyselným odpadom uviedol, že by malo dôjsť k zjednoteniu sadzby.

Záver

Rada predložený materiál prerokovala s nasledujúcimi závermi:

- A) AZZZ SR, RÚZ, APZD, KOZ SR a SOS súhlasí s predloženým materiálom bez pripomienok a odporúča materiál na ďalšie legislatívne konanie,**
- B) ZMOS súhlasí s predloženým materiálom s pripomienkami a odporúča materiál na ďalšie legislatívne konanie.**

K bodu 5:

Novelizácia zákona č. 220/2004 Z. z. o ochrane a využívaní poľnohospodárskej pôdy a o zmene zákona č. 245/2003 Z. z. o integrovanej prevencii a kontrole znečisťovania životného prostredia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov

Materiál uviedol štátny tajomník Ministerstva pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR Vladimír Vnuk.

Štátny tajomník Ministerstva pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR V. Vnuk uviedol, že cieľom predloženého návrhu zákona je úprava konania o nariadovaní výrubu, alebo odstránenia drvín a krovín rastúcich mimo lesa na poľnohospodárskej pôde, ktorý v doterajšej právnej úprave využívania poľnohospodárskej pôdy absentuje. Podnetom pre túto právnu úpravu bola novela zákona o ochrane prírody a krajiny, ktorá predpokladá, že zákon o ochrane poľnohospodárskej pôdy upravuje konanie o povoľovaní, alebo nariadovaní výrubu, alebo odstránenia drevín a krov. Ďalším cieľom návrhu zákona je v súlade s Programovým vyhlásením vlády Slovenskej republiky zvýšenie ochrany najkvalitnejšej poľnohospodárskej pôdy, rozšírenie povinnosti platenia odvodu za odňatie poľnohospodárskej pôdy podľa jej

kvality na všetky poľnohospodárske pôdy, nie len na vybrané pôdy v každom katastrálnom území. Navrhujú sa aj viaceré čiastkové zmeny a úpravy vyplývajúce z požiadaviek aplikačnej praxe. Zároveň sa vytvárajú priaznivejšie podmienky pre aplikáciu vyhovujúcich dnových sedimentov do poľnohospodárskej pôdy, alebo do lesnej pôdy. Návrh zákona bol predmetom medzirezortného pripomienkového konania a predkladá sa bez rozporov.

Predseda rady E. Tomáš informoval, že k návrhu zákona písomne predložila pripomienky RÚZ.

Stanovisko za RÚZ predniesol M. Lelovský, ktorý uviedol, že RÚZ tento návrh zákona viac krát pripomienkovala, väčšina pripomienok bola odstránená, a zostala jedna pripomienka, ktorú za RÚZ prednesie J. Steinerová.

J. Steinerová uviedla, že RÚZ trvá na pripomienke k § 17 ods. 2 písm. a), nakoľko pri teraz navrhovanej výmere 25m² nie sú dané podmienky umožňujúce výstavbu sietí elektronických komunikácií. Išlo by o rozšírenie na výmeru 100 m² oproti doteraz navrhovaným iba 25 m², kde sa inšpirovali legislatívou v Českej republike, ktorá umožňuje výmeru až 100 m². Podobne však ako v prípade stavebného zákona, je tu tá istá obava spomalenia digitalizácie regiónov Slovenska, preto by o pripomienke, resp. o jej kompromisnom znení, chceli ešte rokovať s predkladateľom.

M. Illáš za ministerstvo pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR uviedol, že ministerstvo pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR túto pripomienku viac krát prerokovalo s RÚZ vo všetkých štádiách legislatívneho procesu, kde bolo možné pripomienky uplatňovať. Ďalej uviedol, že zástupcom RÚZ bolo vysvetlené, že sa v tejto veci nič nemení oproti platnej právnej úprave. Daný limit bude ponechaný a nie je žiadny vecný dôvod, prečo by sa mala výmera zväčšovať, pretože technológia smeruje práve k minimalizovaniu týchto inžinierskych stavieb a nie k maximalizovaniu. Pokiaľ ide o inžinierske líniové stavby, tie sa tam zaradili. Podotkol, že Programové vyhlásenie vlády Slovenskej republiky ukladá sprísniť ochranu poľnohospodárskej pôdy a nie ju liberalizovať.

Záver:

Rada predložený materiál prerokovala s nasledujúcimi závermi:

- A) AZZZ SR, APZD, KOZ SR, SOS a ZMOS súhlasí s predloženým materiálom bez pripomienok a odporúča materiál na ďalšie legislatívne konanie,**
- B) RÚZ súhlasí s predloženým materiálom s pripomienkou a odporúča materiál na ďalšie legislatívne konanie.**

K bodu 6 :

Správa o poľnohospodárstve a potravinárstve v SR za rok 2023

Záver

Rada berie na vedomie predložený materiál bez pripomienok.

K bodu 7:

Návrh na zriadenie Rady vlády SR pre udržateľný rozvoj a jeho financovanie

Materiál bol stiahnutý predkladateľom.

K bodu 8:

Návrh zákona o poskytovaní dotácií v pôsobnosti Úradu podpredsedu vlády pre Plán obnovy a znalostnú ekonomiku

Materiál bol stiahnutý predkladateľom.

k bodu 9 Rôzne

- **Predloženie informácie o súčasnom stave počtu štátnych zamestnancov a zamestnancov vo verejnej službe a jeho vývoji od roku 2020 (RÚZ)**

Generálna tajomníčka služobného Úradu vlády Slovenskej republiky T. Janečková uviedla, že Úrad vlády Slovenskej republiky v rámci svojich kompetencií a v zmysle zákona o štátnej službe dostáva každý rok k 1.1 a k 1.7. v kalendárnom roku informáciu o počte obsadenosti štátnych úradníkov na štátnozamestnaneckých miestach a informovala, že čo sa týka roku 2020 až II. kvartálu roku 2024, tak v roku 2020 bolo 34 245 štátnych zamestnancov a z poslednej aktualizácie je to 35 235 štátnych zamestnancov.

Generálny riaditeľ sekcie rozpočtovej politiky Ministerstva financií SR A. Cirák doplnil, že čo sa týka verejnej správy, počet zamestnancov v roku 2020 bol 128 856, za I. až II. kvartál roku 2024 je tento počet 129 295 zamestnancov. Ak by sme sčítali štátnu a verejnú službu dokopy za to obdobie medzi rokom 2020 a II. kvartálom 2024, tak ten počet je takmer identický, môžeme hovoriť o náraste o 0,88 %.

M. Lelovský za RÚZ uviedol, že principiálnym záujmom všetkých je znižovať náklady na prevádzku štátu, pričom RÚZ vychádza, že za posledných osem rokov vzrástol počet zamestnancov celkovo vo verejnej správe o 8 %. Digitalizácia pokračuje, ale pokračuje pomalšie a mala by prinášať aj úsporu počtu zamestnancov. Klesá celkovo počet zamestnaných, kedy je neobsadených vyše 80 000 pracovných miest v privátnom sektore, pričom naďalej rastie počet zamestnancov, ktorí ich obsluhujú. Ďalej poznamenal, že pre RÚZ vyplýva, že sa deklarácie o šetrení na prevádzke štátu v oblasti výkonu a počtu samotných zamestnancov nedejú a z tohto pohľadu RÚZ v tejto veci odporúča pracovať s dátami, uskutočňovať pravidelnú štatistiku, od ktorej sa možno odraziť a vytvoriť systém, ako toto manažovať a prinášať riešenia.

Predseda rady E. Tomáš poznamenal, že súčasťou nového konsolidačného balíka je aj zníženie počtu zamestnancov o 10 % a či došlo k splneniu cieľa bude možné overiť si na základe štatistických údajov na konci roka.

R. Machunka za AZZZ SR uviedol, že podľa návrhu rozpočtu verejnej správy na rok 2025 sa predpokladá, že v roku 2025 bude vo verejnej správe zamestnaných 447 351 osôb, čo nesedí s prezentovanými údajmi a je tu dosť veľký rozdiel v číslach.

Generálna tajomníčka služobného Úradu vlády Slovenskej republiky T. Janečková v súvislosti s otázkou, ako štát bude manažovať štátnych úradníkov reagovala, že je v platnosti Centrálny informačný systém štátnej služby, do ktorého od júna 2025 majú štátne inštitúcie vkladať dáta, čo sa týka 10 % zníženia počtu zamestnancov, tak ďalšie relevantné čísla budú k dispozícii v januári, kedy bude vidieť aký je reálny dopad a v súčinnosti s ministerstvom financií niekedy koncom januára alebo začiatkom februára by mohli byť poskytnuté relevantné dáta.

J. Božik za ZMOS uviedol, že ZMOS žiada rozpoložkovať a zdefinovať, koľko ľudí v jednotlivých segmentoch pracuje. Je potrebné jasne analyzovať, akú službu zamestnanci vykonávajú, koľko zamestnancov verejnej správy tvoria vojaci, policajti, súdni úradníci, zamestnanci sociálnych služieb, učitelia v materských, základných a stredných školách, lekári, zdravotné sestry a iní a odlíšiť úradníkov aj v mestách a v obciach, v okresných úradoch a krajských úradoch, teda samosprávnych úradoch, ministerskí zamestnanci, ktorí sú v štátnej službe a potom tí zamestnanci, ktorí sú priamo v teréne. Taktiež upozornil, že dochádza k vysokému nárastu počtu detí so špeciálnymi vzdelávacími potrebami odkázaných na odborných asistentov, ktorých je nedostatok, je nedostatočný počet učiteľov, všeobecných lekárov, chýbajú centrá včasnej intervencie.

P. Ondek za KOZ SR uviedol, že v súvislosti so vzdelávaním mladej generácie je potrebné upozorniť na nedostatočný počet učiteľov na základných školách v odbore chémia, fyzika, biológia, takisto na stredných školách absentujú odborníci, inžinieri, ktorí vyučujú odborné predmety v rámci informačno-komunikačných technológií. Zároveň potvrdil, že dochádza k nárastu detí s vysoko špeciálnymi potrebami a je potrebných približne 18 000 asistentov.

Predseda rady E. Tomáš uviedol, že z diskusie vyplynulo, že úrad vlády v rámci svojich kompetencií v súčinnosti so ZMOS vypracuje podklad podľa požadovanej štruktúry, kde bude jasne vymedzené v akých segmentoch, koľko zamestnancov pracuje na jednotlivých úradoch miest a obcí, v jednotlivých organizáciách, v akých službách, na akých pracovných pozíciách a tento podklad s aktualizovanými dátami bude predložený na zasadnutie Hospodárskej a sociálnej rady dňa 13. januára 2025.

- **Predloženie informácie o čerpaní prostriedkov z Plánu obnovy a EŠIF (RÚZ)**

Štátny tajomník Ministerstva investícií, regionálneho rozvoja a informatizácie SR I. Ivančín informoval o aktuálnom plnení v rámci Programu Slovensko a uviedol, že alokácia v rámci Programu Slovensko je 12,59 miliárd eur s tým, že v celkovej alokácii v 206 výzvach je zatiaľ

7,62 miliárd eur čo predstavuje 60,54% celkovej alokácie naprieč desiatimi sprostredkovateľskými orgánmi. V rámci sprostredkovateľských orgánov sa eviduje percentuálna alokácia od 29,97 % až po 83,96% vyhlásených výziev. Čo sa týka kontrahovania, je to aktuálne na 25%, reálne čerpanie je 1,81% z celkovej alokácie. V roku 2025 sa pristúpi k prvej kontrole v rámci plnenia M+3 kde sa bude musieť vyčerpať v rámci plánu 1,54 miliárd eur. Aktuálne čerpanie vychádza na 220 miliónov eur, tým pádom v rámci budúceho roku pripadá schodok na úrovni 1,33 miliárd eur a na rok 2026 je úroveň v kumulácii 3,65 miliárd eur. V rámci tohto roku bolo vyhlásených 131 výziev z celkových 206 výziev, to znamená, že je tam nárast o 64%, čo sa týka celkového objemu výziev je tam 5,3 miliárd eur už v tomto roku, to znamená 70% z celkových vyhlásených výziev. Existujú tri možnosti ako pristúpiť k urýchleniu kontrahovania aj samotného čerpania. Prvá možnosť je strednodobé preskúmanie, Mid-term review ktoré by malo byť predložené Európskej komisii do 31.3.2025 kde pripadá možnosť 30% čo sa týka kontrahovania, to znamená 1,98 miliárd eur. Následná možnosť ďalšieho postupu je využitie Mid-term review spoločne s nariadením STEPP, kde sa orientuje na digitálne technológie, špičkové technológie a inovácie, čisté technológie, efektívne využívanie strojov a biotechnológie, kde je možné prealokovať 30 % zdrojov, to znamená, že by mohli ísť priamo aj zálohovými platbami. Táto možnosť je bez dopadu na štátny rozpočet, kde by sa hovorilo o 100% financovaní z európskych zdrojov zatiaľ, čo pri ostatných financovaniach v rámci Programu Slovensko je to na úrovni 10% až 11% v rámci spoluúčasti zo štátneho rozpočtu. Tretia možnosť je financovanie sanácie škôd po povodniach a riešenie preventívnych opatrení v súlade s Európskou komisiou, kde prostredníctvom predsedníčky Európskej komisie Ursuly von der Leyenovej, po rokovaní s krajinami Poľskom, Českom, Rakúskom a Slovenskom v meste Vroclav bolo oznámené, že to bude sprístupnené v rámci strednej Európy, po detailizácii na úrovni Európskej komisie.

Štátna tajomníčka podpredsedu vlády pre Plán obnovy a odolnosti a využívanie eurofondov A. Sabelová, informovala o čerpaní prostriedkov z Plánu obnovy a odolnosti Slovenskej republiky (ďalej len Plán obnovy) a uviedla, že Plán obnovy predstavuje jednotný a komplexný balík reforiem a investícií, resp. míľnikov a cieľov, ktoré majú pre Slovensko kľúčový význam. Plán obnovy pokrýva spolu 19 tematických komponentov. Celková alokácia na všetkých 19 komponentov s príslušnými míľníkmi a cieľmi je v objeme 6,4 miliárd eur. Plán obnovy nie je pôžička, ale nenávratný príspevok, ktorý Slovensko získalo ako grant. Úrad podpredsedu vlády SR má zodpovednosť za implementáciu plánu obnovy. Sekcia plánu obnovy plní úlohu Národnej implementačnej a koordinačnej authority (ďalej len NIKA). Z Plánu obnovy bolo k 29.10.2024 vyhlásených celkovo 133 výziev, k 29.10.2024 vyhlásených celkovo 81 priamych vyzvaní a celkový objem finančných prostriedkov v rámci vyhlásených výziev a priamych vyzvaní z Plánu obnovy je 5,4 miliárd eur, čo predstavuje 84,4 % celkovej alokácie Plánu obnovy. Do dnešného dňa predložilo Slovensko na Európsku komisiu celkovo 4 žiadosti o platbu. Prvá žiadosť o platbu bola predložená na jar 2022, SR bola vyplatená suma v objeme 398,7 miliárd eur. Druhá žiadosť o platbu bola na Európsku komisiu predložená v októbri 2023, Slovenskej republike bola vyplatená suma v objeme 708,8 miliárd eur. Tretia žiadosť o platbu bola predložená na Európsku komisiu v septembri 2023, Slovenskej republike bola vyplatených celkovo 662,3 miliárd eur. Štvrtá žiadosť o platbu bola predložená v decembri 2023, Slovenskej republike bola vyplatená suma vo výške 798,7 miliárd eur. NIKA plánuje podanie piatej žiadost'

o platbu najneskôr do 16. decembra 2024 v celkovej výške 597,8 miliárd eur. Slovensku boli doposiaľ vyplatené štyri žiadosti o platbu v celkovom objeme 3,471 miliárd eur (vrátane predfinancovania, ktoré bolo vo výške 903,2 miliárd eur), čo predstavuje 54,2 % z celkovej finančnej alokácie Plánu obnovy. Na vnútroštátnej úrovni je k 31. októbru 2024 čerpanie vo výške 0,806 miliárd eur, teda približne 12,6 % z celkovej alokácie. Slovensko doteraz splnilo 72 míľnikov a cieľov z celkového počtu 222, a to vrátane tých míľnikov a cieľov, ktoré sú súčasťou 4. žiadosti o platbu. Z Plánu obnovy boli doteraz zrealizované viaceré náročné reformy, napríklad optimalizácia siete nemocníc, reforma dohľadu nad sociálnou starostlivosťou, zavedenie súdnej mapy, reforma systému riadenia vysokých škôl, zavedenie výdavkových limitov, rámec na podporu investícií do nových obnoviteľných zdrojov. Ďalej uviedla, že štvrtá žiadosť o platbu v celkovej výške 923 828 000 eur (798,7 miliárd eur po odrátaní predbežného financovania) bola Európskej komisii predložená v decembri 2023, schválená dňa 18. októbra 2024 a vyplatená 31. októbra 2024. V rámci štvrtej žiadosti o platbu Slovensko deklarovalo splnenie 15 míľnikov a cieľov predovšetkým v oblasti vzdelávania, sociálnej a zdravotnej starostlivosti, opatrení na zlepšenie podnikateľského prostredia, reformy justície, či boja proti korupcii a praniu špinavých peňazí. Za najdôležitejšie míľniky a ciele, ktoré boli v rámci štvrtej žiadosti o platbu Komisii deklarované ako splnené, je možné považovať najmä zrealizovanú reformu dôchodkového systému, kurikulárnu a učebnicovú reformu, zavedenie novej siete súdov, digitalizáciu procesov verejného obstarávania, atď. Ďalej uviedla, že piatu žiadosť o platbu v celkovej výške 597 812 348 eur (516,8 miliárd eur po odrátaní predbežného financovania) Slovensko plánuje predložiť najneskôr 16. decembra 2024. Piata žiadosť o platbu predpokladá splnenie 21 míľnikov a cieľov udržateľnej dopravy, adaptácie na zmenu klímy, vzdelávania a riadenia vedy výskumu a inovácií, dostupnosti zdravotnej starostlivosti, boja proti korupcii a digitalizácie. Súčasťou piatej žiadosti o platbu sú významné investície a reformy. Konkrétne za zmienku stojí podpora strategického rozvoja vysokých škôl, podpora inovácií, podpora výskumných pracovníkov, efektívne riadenie nemocníc, školenia pre učiteľov v oblasti inkluzívneho vzdelávania a digitálnych zručností a iné. V rámci prípravy tejto žiadosti sa čelí aj viacerým výzvam, a to najmä v súvislosti s problematickým nastavením niektorých opatrení, čo má negatívny dopad na plnenie relevantných míľnikov a cieľov. Ide napríklad o investíciu komponentu 5, ktorá je zameraná na majetkové vysporiadanie sa so súkromnými vlastníkmi. S Komisiou sa v súčasnosti diskutujú zmeny vo vnútornom systéme kontroly v súvislosti so zrušením Úradu špeciálnej prokuratúry, kde sa poskytujú Komisii dôkazy o tom, že Slovensko je schopné v dostatočnej miere ochrániť pri implementácii Plánu obnovy finančné záujmy EÚ. Okrem plnenia míľnikov a cieľov a riešenia horizontálnych otázok súvisiacich s implementáciou Plánu obnovy je nevyhnutné permanentne monitorovať nezvrátenie už deklarovaných míľnikov a cieľov v rámci predchádzajúcich žiadostí o platbu. V prípade zvrátenia totiž hrozia Slovensku zo strany Európskej komisie značné finančné sankcie.

Predseda rady E. Tomáš potvrdil, že štvrtá platba z Plánu obnovy prišla v kompletnej výške takmer 800 miliónov eur a už 13.11.2024 sa bude vláda zaoberať možnou revíziou Plánu obnovy v prípade vecí, ktoré by sa nemuseli stihnúť. Ďalej uviedol, že je potrebné predísť tomu, aby sa nevyčerpala nejaká časť z prostriedkov z Plánu obnovy a aj ministerstvo práce,

sociálnych vecí a rodiny je pripravené uchádzať sa o prostriedky, ktoré by sa v rámci revízie presúvali na iné kapitoly.

M. Lelovský reagoval a uviedol, že RÚZ navrhuje, či by bolo možné dostať tieto dáta v použiteľnej podobe a pozrieť sa na ne priebežne na kvartálnej báze, pretože práve zástupcovia zamestnávateľov tvoria veľkú časť prijímateľov, ktorí by mohli poradiť ako revidovať prípadné problémy. Ďalej uviedol, že RÚZ oceňuje, že môže prísť k diskusii o tom, ako to zmeniť a zlepšiť. V každom prípade chce podporiť Ministerstvo investícií, regionálneho rozvoja a informatizácie SR v STEPPE, pretože STEPP ako technologický komponent môže zásadne pomôcť, či už z hľadiska nulovej spoluúčasti na financovaní zo strany štátu, ale aj na investície do konkrétnych projektov. RÚZ ponúka kapacity, ktoré pomôžu identifikovať priestor, kde by tieto technologické investície mohli ísť, čo rovnako platí aj pre Plán obnovy.

R. Karlubík za AZZZ SR doplnil, že zo zápisu posledného Monitorovacieho výboru pre Program Slovensko 2021-2027 vyplynulo tragicky nízke plnenie čerpania z Operačného Programu Slovensko a tak ako aj RÚZ, radi prispejú diskusiou a konkrétnymi návrhmi.

Predseda rady E. Tomáš požiadal štátneho tajomníka Ministerstva investícií, regionálneho rozvoja a informatizácie SR I. Ivančina a štátnu tajomníčku podpredsedu vlády pre Plán obnovy a odolnosti a využívanie eurofondov A. Sabelovú, aby vypracovali spomínaný materiál pre potreby sociálnych partnerov a potvrdil, že vyhodnocovanie eurofondov sa bude realizovať na zasadnutí Hospodárskej a sociálnej rady na kvartálnej báze.

- **Predloženie informácie o stave prípravy Akčného plánu boja proti daňovým únikom a obsahu zamýšľaných opatrení (RÚZ)**

Štátna tajomníčka Ministerstva financií SR D. Klučková uviedla, že jeden z bodov, ktoré má ministerstvo financií a celá vláda v rámci Programového vyhlásenia vlády Slovenskej republiky, je aj účinný a systematický boj proti daňovým únikom a minimalizácia ich objemu. Ministerstvo financií SR si uvedomuje, že je tu istá skupina daňovníkov, ktorí svoje zákonné daňové povinnosti neplnia, resp. sa im plne vyhýbajú, čím vytvárajú nekorektnú konkurenčnú výhodu. Informovala, že Finančná správa vykonávala v lete akciu „Horúce leto“, kde zistila, že viac ako 45% daňovníkov si neplní svoje zákonné povinnosti. V septembri urobili akciu „Návrat“ a u tých 45%, ktorí si neplnili povinnosti zistili, že viac ako 53% naďalej zotrúva na svojom porušovaní zákona. Dnes je ministerstvo financií v situácii, keď vedie rokovanie, zatiaľ na technickej úrovni s ministerstvom hospodárstva, ministerstvom vnútra, ministerstvom spravodlivosti SR a s Finančnou správou, kde je snaha pripraviť celý rad opatrení, ktoré by mali svojím spôsobom byť prelinkované cez legislatívu rôznych zákonov. Tento Akčný plán boja proti daňovým únikom by sa mal dotýkať úpravy daní, správy daní, ale aj výkonu podnikateľských činností, čiže možno väčšie siahanie na živnostenské oprávnenia. Ďalej uviedla, že ministerstvo financií je v štádiu prípravy rokovaní a zámery sú rozdelené do štyroch základných atribútov, ktoré by mal tento Akčný plán obsahovať, a to motivovať daňovníkov k dobrovoľnému plneniu daňových povinností, prísnejšie pristupovať k tým, ktorí si svoje daňové povinnosti neplnia riadne a včas, minimalizovať priestor na nežiadúcu daňovú

optimalizáciu a tak isto budovať povedomie širokej verejnosti o celoslovenských pozitívach plnenia si daňových povinnosti, možno aj edukáciou na stredných a vysokých školách.

M. Lelovský uviedol, že RÚZ víta akékoľvek opatrenia, ktoré zvýšia efektívny výber daní a keďže je známe, že efektívna sadzba DPH klesla o 1% len za jeden rok, to znamená, že sa vybralo oveľa menej ako sa plánovalo a DPH sa ide zvýšiť, motivácia s rastúcou DPH bude do istej miery klesať. Uviedol, že RÚZ by sa chcela vrátiť k tzv. spoľahlivému daňovému subjektu. Ministerstvo financií SR asi pred šiestimi rokmi prišlo s iniciatívou zadefinovať spoľahlivý daňový subjekt, to je teda ten, ktorý si svoje daňové povinnosti pravidelne plní a mohol by byť vzorom, ale nič z toho nemá. Už vtedy bola otázka, keď sa šiel zavádzať takýto atribút a jeho cieľom je motivácia jednak tých, čo platia, aby z toho niečo mali, nejakú formu motivácie a pochopiteľne aj zvýšiť sankcie tým, ktorí neplatia. Ak 53% neporiadnikov aj naďalej porušujú daňové zákony, otázka je čo s tým chce ministerstvo financií urobiť, pretože ostatní sa skladajú na tých, ktorí neplatia. Ak má štát 53% recidivistov v neplatení DPH, tak by mali byť uvedení na nejakej listine a je potrebné oznámiť to, aby si to uvedomili a aby si odberatelia dali pozor na to od koho nakupujú. Dôležitá je perzekúcia a aj motivácia. Ďalej uviedol, že RÚZ žiada o zapojenie do finálnej fázy prípravy Akčného plánu boja proti daňovým únikom.

Štátna tajomníčka Ministerstva financií SR D. Klučková, reagovala a uviedla, že ak ministerstvo financií bude mať ucelenú vzorku opatrení, chce predstúpiť pred tripartitných partnerov za účelom rokovania.

- **Predloženie informácie o počte zamestnancov poberajúcich minimálnu mzdu a počtoch zamestnancov poberajúcich mzdu v členení podľa pásiem minimálnej mzdy podľa §120 Zákonník práce (RÚZ)**

Podpredsedníčka Štatistického úradu SR Ľ. Ivančíková, uviedla, že Štatistický úrad SR nezbiera informácie o minimálnej mzde a o zamestnancoch, ktorí poberajú minimálnu mzdu a na vyhodnotenie minimálnej mzdy je potrebné využívať údaje rezortného výkazníctva, ktoré pripravilo ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny.

Generálna riaditeľka inštitútu sociálnej politiky Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny SR D. Kelečinová uviedla, že podľa štvrtročného výkazu o cene práce za rok 2023 pracovalo na Slovensku na plný úväzok 1,8 milióna osôb, z toho na minimálnu mzdu zarábalo 112 000 osôb, to je vlastne 6,2 % z celkového počtu zamestnancov na plný úväzok, to je vlastne náročnosť stupeň 1, mzdu na úrovni minimálneho mzdového nároku pre stupeň 2 zarábalo 41 002 osôb, čo predstavuje 2,3 % zamestnancov na plný úväzok, pre 3. stupeň mzdového nároku zarábalo 7,4 tisíc osôb, čo je 0,4 % zamestnancov, pre 4. stupeň zarábalo 2,3 tisíc osôb, čo je 0,1 % zamestnancov na plný úväzok, podľa minimálneho mzdového nároku pre 5. stupeň náročnosti práce zarábalo 1000 osôb, čo teda predstavuje necelých 0,1 % zamestnancov na plný úväzok a na úrovni 6 (6. stupeň náročnosti) je to približne 700 osôb, čo predstavuje menej ako 0,1 % zamestnancov na plný úväzok. Čiže celkový počet osôb zarábajúcich minimálny prípustný zárobok, čo je minimálna mzda alebo teda mzda na úrovni minimálneho mzdového nároku pre príslušný stupeň náročnosti práce dosahoval 165,3 tisíc osôb, čo predstavuje

približne 9,1 % zamestnancov na plný úväzok. Ďalej uviedla, že počet zamestnancov pracujúcich na čiastočný úväzok v roku 2023 dosahoval takmer 190 tisíc osôb, z toho na 1. stupeň náročnosti, teda minimálnu mzdu zarábalo 20,2 tisíc osôb, predstavuje to 10,6 % zamestnancov na čiastočný úväzok, tu ale treba vlastne pripomenúť to, že nie je to jednotkový údaj jedinečný, to znamená, ak zamestnanec pracoval súčasne aj na plný úväzok aj na iné čiastkové úväzky u iných zamestnávateľov, tak sa v týchto údajoch môže vyskytovať dva a viac krát. Ak je to u jedného zamestnávateľa, tak sa vyskytuje jedenkrát. Mzdu na úrovni minimálneho mzdového nároku pre 2. stupeň náročnosti na čiastočný úväzok zarábalo 3,3 tisíc osôb, čo predstavuje 1,7 % zamestnancov, pre 3. stupeň náročnosti je to tisíc osôb, čo predstavuje 0,4 % zamestnancov, na 4. stupni až 6. stupni náročnosti práce zarábalo približne 500 osôb, čo predstavuje približne 0,3 % zamestnancov na čiastočný úväzok.

M. Lelovský za RÚZ uviedol, že z údajov vyplýva to, na čo RÚZ dlhodobo upozorňuje, že v súvislosti s minimálnou mzdou je na mieste otázka zväžiť stupne náročnosti práce a odporúča pozrieť sa štatisticky aj na vývoj za posledných aspoň päť rokov dozadu.

Predseda rady a minister práce, sociálnych vecí a rodiny E. Tomáš uviedol, že budú na ročnej báze predkladané údaje o počtoch ľudí poberajúcich minimálnu mzdu.

- **Návrh Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky na určenie príslušného ministerstva podľa zákona č. 409/2011 Z. z. o niektorých opatreniach na úseku environmentálnej záťaže a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (LP/2024/475) (APZD)**

Stanovisko za APZD za Zväz hutníctva predniesol M. Krchňavý, ktorý uviedol, že APZD uplatnila v medzirezortnom pripomienkovom konaní zásadnú pripomienku s požiadavkou na zaradenie do zoznamu na určenie príslušného ministerstva Kalové pole ZSNP (číslo environmentálnej záťaže SK/EZ/ZH/1097). Pripomienka bola neakceptovaná z dôvodu chýbajúceho geologického prieskumu, ktorého povinnosť však zo zákona nevyplýva.

Riaditeľ sekcie geológie a prírodných zdrojov a riaditeľ odboru environmentálnej geológie ministerstva životného prostredia M. Kostolányi reagoval, že ministerstvo životného prostredia pripravuje v najbližšej dobe podrobný geologický prieskum s analýzou rizika, kde bude Kalové pole ZSNP zaradené a keď dôjde k realizácii tohto prieskumu, ministerstvo životného prostredia určí príslušné ministerstvá na sanáciu.

- **Športové poukazy**

A. Beljajev za APZD uviedol, že APZD nesúhlasí s týmto materiálom a žiada ho stiahnuť z legislatívneho procesu z dôvodu, že návrh zákona je v rozpore s konsolidačným úsilím a dnes sú podniky už extrémne zaťažované konsolidačnými opatreniami a od 1. januára 2025 nadobudne účinnosť ešte ďalšia zmena a to je prenos rekreačných preukazov na rodičov zamestnancov, čiže každé takéto opatrenie pridáva zaťaženie zamestnávateľovi, športové poukazy by mali vážny vplyv na štátny rozpočet a iné.

Ostatní sociální partneri sa plne pripojili k stanovisku APZD.

Predseda rady E. Tomáš dodatočne privítal na rokovaní Hospodárskej a sociálnej rady SR ministra zdravotníctva K. Šaška, ktorý sa iniciatívne dostavil na rokovanie tripartity, aby v krátkosti informoval plénum o stave a priebehu rokovaní so zdravotníkmi.

Minister zdravotníctva SR Kamil Šaško uviedol, že tak ako sľúbil, vždy sa bude snažiť prísť na tripartitu, keď sa bude dať a informovať o reálnej situácii. Uviedol, že čo sa týka zvyšovania plátov lekárov, toto je oblasť, ktorej neplánuje ustúpiť jednak z dôvodu konsolidácie, jednak z dôvodu princípu, čo by to spôsobilo vo všetkých ostatných oblastiach. Na druhej strane plne uznáva legitímne právo odborov, hoci konkrétne lekárske odborové združenie nie je členom KOZ SR, ale na diskusiu o výzvach, ktoré v zdravotníctve naozaj aj sú. Ďalej informoval, že zo strany odborárov boli viackrát stanovené 3 požiadavky, resp. o troch veciach prebiehala diskusia. Jednak je to otázka platová, jednak otázka diskusie o transformácii nemocníc na akciové spoločnosti a jednak sú to nejaké systémové kroky, ktoré sa tak zjednodušene nazývajú, že dôsledné plnenie memoranda. Ďalej uviedol, že v najbližšom mesiaci navštívi všetkých osem krajských miest v sídle kraja, kde odštartuje okrúhle stoly k systémovým výzvam zdravotníctva pokiaľ ide o hľadanie úspor, zefektívnenie systému, centralizáciu riadenia, verejné obstarávanie, všetky tieto systémové veci, ktoré naozaj môžu pomôcť tomu, aby významné zdroje v sektore boli využívané efektívnejšie za účasti zástupcov pacientov, zástupcov poisťovní, aj lekárskeho komôr, sestier, pôrodných asistentiek, farmaceutických spoločností.

V rámci diskusie vystúpil R. Machunka za AZZZ SR a uviedol, že AZZZ SR oceňuje kroky ministra zdravotníctva a ponúkajú súčinnosť.

J. Božík za ZMOS uviedol, že ZMOS oceňuje prístup ministra zdravotníctva aj to, že ide do regiónov a navrhol, aby na tieto rokovania boli prizvaní aj zástupcovia regionálnych združení v tom kraji, kde bude prebiehať rokovanie. Ďalej doplnil, že ZMOS je pripravené vytvoriť priestor na to, aby rokovania boli aj bilaterálne a poskytnúť si vzájomnú podporu vo veciach, ktoré sú bytostne dôležité rovnako pre ministerstvo zdravotníctva ako aj rovnako pre predstaviteľov samosprávy.

F. Gajdoš za KOZ SR uviedol, že aj napriek skutočnosti, že Lekárske odborové združenie nie je súčasťou KOZ SR, v KOZ SR pôsobí odborový zväz zdravotníctva a sociálnych služieb a radi by boli účastní nasledujúcich rokovaní.

M. Lelovský za RÚZ uviedol, že členom RÚZ je aj Slovenská spoločnosť všeobecných lekárov Slovenska, ktorá nepodporuje Lekárske odborové združenie v ich požiadavkách.

Rada prednesené informácie zobrala na vedomie.

Predseda rady E. Tomáš poďakoval všetkým prítomným za účasť.

za vládu

Erik T O M Á Š

predseda rady

za zástupcov zamestnancov

Monika U H L E R O V Á

podpredsedníčka rady

za zástupcov zamestnávateľov

Roman K A R L U B Í K

podpredseda rady